

Hodnocení diplomové práce

Název: *Farní analýza*

Autor: *Eva Erdingerová*

Předložená diplomová práce pojednává o pastoračním plánování ve farnostech. Autorka se inspirovala prací vídeňského pastoralisty Paula M. Zulehnera „Pfarranalyse“. Chtěla svojí diplomovou prací „podnítit k reflektování situace v našich farnostech“ (s. 8). Ačkoli tento záměr není moc kompatibilní se smyslem diplomové práce, autorce se podařilo naznačit první metodické kroky, které poukazují na možnost, jakým způsobem by se mohl i u nás nastartovat proces pastoračního plánování.

Prvním předpokladem je teologie a sociologie farnosti, o niž se autorka pokouší v první části práce. Druhá část pojednává o úkolech farnosti v místní církvi, třetí část obsahuje popis metody farní analýzy a čtvrtá část návrh dotazníku, který by měl sloužit ke sběru dat o životě farnosti. Praktickým výstupem předložené diplomové práce bylo více než 50 vyplněných dotazníků ve čtyřech farnostech brněnské diecéze. Toto výzkumné šetření bylo pojato jako pilotní výzkum, na němž se ověřovala relevance jednotlivých otázek. Po kritickém zhodnocení výsledku pilotního výzkumu byl obsah dotazníků upraven.

Po stránce vzhledu a vnější úpravy je práce zpracována pečlivě. Je psána čtivě, pěkným jazykem. Pokud jde o formální úroveň (citace apod.), vyskytují se v práci celkem nestandardní postupy: autorka například uvádí obyčejně místo obvyklého „srov.“ v poznámce slova „parafrázováno z“, dosti nejasné jsou některé webové odkazy (např. na str. 16), častěji se v bibliografické citaci objeví v záhlaví „autorský kolektiv“ (navíc velkými písmeny). Některé překlepy či jazykové chyby jsou až humorné – nevím, co by řekl emeritní profesor pastorálky z Lince, kdyby si přečetl svoje zkomolené jméno (s. 12). Ani označení „nejvyšší šéf“ pro Boha (s. 17) nemohu považovat za teologicky relevantní. Také různé varianty používaných řeckých slov vzbuzují rozpaky: „ethé“ místo „ethné“ (s. 17), „liturgia“ nebo „leiturgia“ místo správného „leitúrgia“, příp. „leitourgia“ (s. 27), „leityrgia – martpsria-koinonia“ místo „leitourgia-martyria-koinónia“ (s. 53).

Po stránce obsahové je třeba ocenit, že se diplomantka s přehledem vyrovnala s rozsáhlým a obtížným tématem. Jednotlivé kapitoly obsahovaly řadu citátů z církevních dokumentů. Na jednom místě zabírá citát dokonce celou jednu stranu a není při tom jednoznačně určeno, odkud pochází (s. 50). Myslím, že autorka správně pochopila trend současné farní pastorace – směrem od „sebezáchovné“ pastoraci k pastoraci „mystagogické“. Na druhé straně se autorka někdy uchyluje k prezentaci osobních postojů a zkušeností, které se zdaleka nedají zevšeobecnit tak, jak to místy dělá, jako např. u tvrzení, že se farníci snaží vytvářet církve (s. 24) anebo že by kněz měl být „hlavou, vůdcem a pastýřem“.

Pokud jde o metodu výzkumu, autorka užívá metodu, která by byla vhodná spíše pro větší počet lidí, kteří jsou už předem s problematikou konfrontováni: dotazník je poměrně rozsáhlý a složitý. Vzhledem k poměrně malé návratnosti dotazníků a vzhledem k nebezpečí nedorozumění bych považoval za šťastnější standardizovaný rozhovor s jednotlivými respondenty, při němž by tazatel sám vyplňoval dotazník podle respondentových odpovědí.

Práce může mít praktický přínos tehdy, pokud se jakýmkoliv způsobem bude pokračovat v naznačeném výzkumu života farností. Potom se můžeme dočkat i pastoračních plánů, které vyjdou ze široké diskuse zúčastněných.

Předloženou práci hodnotím jako zdařilou a **doporučuji** ji k obhajobě.

České Budějovice, 30. května 2007

Doc. Michal Kaplánek, Th. D., oponent